

Робочий аркуш

Ім'я учня чи учениці: _____

Прізвище учня чи учениці: _____

Клас: _____

ІНСТРУКЦІЇ

Етап 1.

Прочитай текст і обговори в парі, відповідаючи на запитання:

- Про що розповідає цей текст?
- Чи знаєш ти щось про цю тему?
- Які докази ти знайшов / знайшла в тексті на підсилення основної думки?

Обговори свої думки з однокласником чи однокласницею.

Після цього напиши власні міркування з теми.

Етап 2.

Якою зараз є твоя позиція? Вона змінилася після обговорення?

Поле праворуч передбачено для твоїх нотаток і коментарів.

Етап 3.

Повтори вправу з другим і третім текстами.

Етап 4.

Якою є твоя фінальна позиція?

Етап 5.

Сформулюй тезу (власну позицію) і напиши аргументи (докази) на її підтримку.
Спробуй додати до своєї аргументації інформацію із запропонованих текстів.

майже в усьому: обмежуємо перегляд телевізора, сидіння за комп'ютером, розмови телефоном, поїдання солодоців, гуляння з друзями, купання, засмагання, навіть ранкових сонь будимо, щоб не заспались.

А от щодо навчання в нашій дорослій свідомості вмикається геть інший принцип: «Забагато не буває!».

У сполученні зі «Знання за плечима не носити» діти ризикують і часто отримують школотоксикоз — гостре отруєння шкільним навчанням через його надлишковість та недозованість.

Дітлахи, які з ранку до вечора перебувають у школі, а потому ще й скніють над домашнім завданням під невтомним батьківським контролем, навряд чи відчуватимуть тремку радисть від засвоєння нових знань — радше бажання «зробити та забути», щоб пошвидше зайнятися природними для їхнього віку справами: молодші школярі — гратися, підлітки — спілкуватися, юнаки і юнки — шукати себе та планувати майбутнє.

Візьмімо звичайний дитячий день і уважно гляньмо на нього: як він починається та чим завершується; скільки часу й сил займають сама школа, підготовка до уроків та виконання домашніх завдань, розмови про навчання, учителів, однокласників й інші справи.

Звісно, тут не може бути особливих норм, однак будь-які крайні позиції є сигналом для змін. Передозування школою, так само як і її усунення з життя дитини, — це погано. В ідеалі денний час має бути більш-менш збалансованим у частинах навчання, відпочинку, захоплення і допомоги дорослим.

Якщо через велике навчальне навантаження в дитини не вистачає часу на догляд за собою та елементарні домашні обов'язки — ризикуюмо втратити помічника чи помічницю, стимулювати егоїзм і зневажливе ставлення до домашньої праці.

Місце для твоїх нотаток

Якщо через школу немає часу, щоб перепочити, розслабитися, відірватися від шкільних завдань, може серйозно похитнутися фізичне здоров'я, а також психологічний добробут. Адже діти, які перевтомлюються, схильні до «втеч» у хворобу, щоб мати право не навчатися.

Якщо ж на догоду оцінкам страждає сфера дитячих захоплень і не лишається часу на активності, що дарують радість, — життя формалізується, зводиться до обов'язкових буденних речей, втрачає смак.

Сучасні батьки таки скаржаться на перевантаженість навчальної програми, велику кількість уроків і домашніх завдань, говорять про те, що для виконання необхідного мінімуму треба вставати вдосвіта та лягати затемна, що вчителі вимагають і тиснуть. І самі діти, щоб не почуватися невдахами, скніють над підручниками чи цілодобово сидять у мережі.

Власне, тут важко говорити про єдино правильну стратегію, адже традиційно склалося, що навчальну успішність сприймають як щось найважливіше, до чого варто прагнути понад усе. Заради неї сліпнуть очі, псується шлунок, викривлюється хребет, вводять обмеження на спілкування з друзями, заборони на спорт і творчість, дітей навіть свіжого повітря лишують — «доки уроків не зробиш — на вулицю не вийдеш».

Якось я стала випадковим свідком нотації, яку мама читала маленькому школярику. У підсумку прозвучало таке: «Твоє головне завдання в житті нині — гарно вчитися!». Дуже хотілося наздогнати ту пару й сказати: «Ні, ви не маєте рацію, його головне завдання і особливо зараз — радіти життю!».

Власне, я пропоную кожній сім'ї відчути для себе ту межу, за якою обсяг навчання в житті дитини перестає бути корисним, позначити її та намагатися не переходити.

Місце для твоїх нотаток

**Домашнє завдання:
користь чи шкода?**

Місце для твоїх нотаток

Джерело: EdEra
Авторка — Анна Ляшенко

Чи потрібні домашні завдання школярам і школяркам? Чи допоможуть години навчання вдома покращити оцінки й опанувати матеріал? Дискусія про доцільність домашніх завдань точиться роками.

**Домашнє завдання
в різних країнах**

Скільки годин витрачають на домашнє завдання школярі й школярки зі всього світу? 2014 року Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) опублікувала дані країн, які беруть участь у міжнародному тестуванні PISA.

Виявилось, що найбільше часу за домашніми завданнями проводять у Шанхаї (Китай) — у середньому 14 годин на тиждень.

За Китаєм крокують росія, Казахстан, Сингапур та Італія — у середньому сім годин домашніх завдань на тиждень.

Найменше навантаження мають фінські й корейські діти — трохи більш як дві години на тиждень.

Щоправда, з роками навантаження домашнім завданням зменшується. Згідно зі статистикою ОЕСР, кількість годин, яку учнівство проводило за домашніми завданнями, 2012 року була меншою, ніж 2003 року (за винятком Австралії, Австрії та США).

Яка кількість годин домашнього завдання оптимальна

У тій самій статистиці ОЕСР зазначено, що чотири години домашніх завдань на тиждень — це оптимальне навантаження. А збільшення обсягу завдань понад цей час не дасть відчутних поліпшень у навчанні.

Однак, варто уважно ставитися до усереднених даних з різних країн. У Гонконгу одна додаткова година домашніх завдань збільшувала результат у тестуванні PISA на 17 балів. А у Швейцарії навпаки — збільшення навантаження призводило до погіршення результатів. То скільки ж усе-таки потрібно задавати домашнього завдання? І чи потрібно взагалі? Подивимося наукові дослідження.

Чи потрібне домашнє завдання

2016 року вчителька Бренді Янг (Brandy Young) з Техасу вирішила відмовитися від домашніх завдань. Батьки однієї з її учениць опублікували лист учительки у фейсбуці. Згодом він набрав понад 68 тисяч перепостів і привернув увагу видань «Time» та «USA Today».

У листі Бренді Янг зазначає: «Наука не змогла довести, що домашні завдання поліпшують успішність». Тому вона скасувала їх, а школярі й школярки мали лише закінчувати вдома те, що не встигли доробити в класі. Вільний час учителька порадила проводити за заняттями, які дійсно, за результатами досліджень, поліпшують успішність учнівства. Наприклад, поспілкуватися з родиною, почитати, погратися на свіжому повітрі й рано лягти спати.

Але чи справді домашнім завданням можна знехтувати? 2006 року вчені з університету Дьюка (США) опублікували огляд досліджень за 1987–2003 роки. Їхні результати доводять, що домашнє завдання поліпшує успішність учнівства в навчанні.

Місце для твоїх нотаток

Позитивні зміни відчутніші в учнів і учениць 7–12 класів американських шкіл і менш відчутні в учнівства 1–6 класів. Однак автори й авторки огляду зазначають, що всі дослідження мали недоліки дизайнування експерименту.

Новіший метааналіз за 1986–2015 роки підтвердив попередні висновки. Проте, на відміну від попереднього аналізу, цей показав, що результати навчання відчутніше поліпшилися в учнів і учениць початкової та старшої шкіл і менше — в учнівства середньої школи.

2007 року науковий журнал «Educational Leadership» опублікував матеріал, в якому йдеться про позитивні й негативні ефекти від домашніх завдань. Звісно, за результатами наукових досліджень. Зокрема, автори й авторки наводять дослідження Х. Купера — професора психології та нейронаук, який понад 25 років вивчає вплив домашніх завдань на дітей.

Х. Купер підтримує «правило 10 хвилин», поширене в американських школах. Згідно з цим правилом, оптимальний обсяг часу на домашнє завдання — це 10 хвилин, помножені на рік навчання. Тобто 10 хвилин для першого класу, 20 хвилин — для другого й так далі. Якщо домашнє завдання передбачає читання, 10 хвилин можна збільшити до 15. До речі, йдеться про час для всіх домашніх завдань з усіх предметів.

Отже, домашнє завдання все-таки потрібне для ефективнішого навчання, а його обсяг варіюють залежно від віку дітей. За тими ж рекомендаціями ОЕСР, до чотирьох годин домашніх завдань на тиждень — цілком достатньо.

Місце для твоїх нотаток

Чи потрібні домашні завдання в школі? Думки експертів

Адаптований текст.
Автор оригінальної публікації — Євген Лапін.
Джерело: УП.Життя

Місце для твоїх нотаток

ІВАННА КОБЕРНИК, співзасновниця ГО «Смарт освіта»

Одна з функцій школи — навчити дитину вчитися. Відповідно необхідно навчити дитину вчитися самостійно, а не лише в умовах школи, коли є формувальне середовище.

Саме цю мету мали б виконувати домашні завдання — вчити дитину самостійно шукати, добирати, аналізувати, використовувати інформацію і як результат — застосовувати набуті знання та навички.

Сучасні технології та методики навчання дають чимало нових можливостей, які без домашньої роботи не спрацьовують: наприклад, змішане навчання, або «перевернутий клас», — коли діти мають ознайомитися з теорією вдома, а на уроці відпрацьовувати практичні завдання.

Опанування частини матеріалу вдома вчить дитину самостійно керувати своїм часом, обирати місце й спосіб навчання, вибудувати власний темп роботи — погодьтеся, це корисні навички для дорослого життя.

Іншу частину матеріалу учень чи учениця вивчає з учителем / учителькою, вчиться працювати в групі. Такий тип роботи вимагає додаткових знань і вмінь від учи-

Місце для твоїх нотаток

теля / учительки, але завдяки змішаному навчанню діти отримують змогу більш цілісно опановувати матеріал.

Узагалі інструмент сам по собі (у нашому випадку домашні завдання) не може бути негативним. Негативними можуть бути способи його застосування.

Якщо вчитель / вчителька просто перекладає свою роботу на учнівство й батьків, каже прочитати підручник, а на наступному уроці влаштовує перевірку — то він чи вона неякісно виконує свою роботу. І на мою думку, батьки не мають про це мовчати.

Також негативним вважаю перевантаження дітей домашніми завданнями в початковій школі. Особливо безглуздими є однотипні й некорисні завдання в численних робочих зошитах.

У старших класах домашні завдання можуть бути частиною навчання, якщо їх розумно розподілити.

КАТЕРИНА ГОЛЬЦБЕРГ, дитяча психологиня

Початкова школа — це період, коли дитина має полюбити школу. Зараз же домашні завдання роблять усе, щоб дитина зненавиділа школу. Ба більше, разом з дитиною школу ненавидять і батьки.

Батько — цербером стоїть над дитиною, дитина — нещасна, втомлена, не бажає це робити й не розуміє користь цього заняття, намагається щось зробити.

Це все завдає лише шкоди — взаєминам «дитина-батьки» і відносинам «дитина-школа» та «школа-батьки».

Теоретично від домашніх завдань можна відмовитися, але за певних умов. Та нашій системі дуже важко це зробити. Адже, на жаль, школа звикла частину роботи звалювати на батьків.

Тож треба відразу усвідомлювати, що з боку школи буде величезний опір такому рішенню. Батьки ж зітхнуть спокійно.

Місце для твоїх нотаток

Ще одна проблема в тому, що домашні завдання стають частиною контролю над тим, щоб дитина не займалася чимось іншим — тим, що їй «не корисно».

Наприклад, не грала в комп'ютері. Мама каже: «Поки не зробиш домашнє завдання, за комп'ютер не сідай!». Вона цим обмежує дитину.

Отже, зараз домашні завдання — це те, чим ми нібито можемо зайняти дітей: «Давай, займайся». Хоча користі від них дуже мало. І ще менше її стає тоді, коли школяр чи школярка може всі відповіді швиденько знайти в інтернеті й просто переписати.

БОГДАН ОЛЕКСАНДРУК, **засновник і керівник** **приватної школи**

Якщо дитина проводить у школі цілий день, то домашні завдання стають тим, чим для дорослих робота вдома.

Чи ми хочемо стимулювати звичку постійно «овертаймити»? Це велике питання. Імовірноше, ні.

З іншого боку, якщо дитина проводить у школі досить нетривалий час, то, звісно, вона не зможе більш глибоко розібратися в якомусь питанні, у неї немає часу попрактикуватися. Вона може отримати концептуальну основу, але не встигнути залишитися наодинці із завданням.

Узагалі я б уточнив питання: ми говоримо про домашні завдання чи про самостійну роботу?

Адже культура самостійної роботи дуже важлива. Часто дитина може гарно проявляти себе в групі, команді, але коли залишається сам на сам з якоюсь проблемою, завданням, то може пасувати. Тож дуже важливо випрацювати вольові якості, уміння взяти й розв'язати завдання.

Інша справа, що домашнє завдання все-таки має бути для дитини, а не бать-
